

پویانامه

نشریه روزانه دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران

سه‌شنبه ۱۰ خرداد ۱۴۰۰ • شماره سوم

12th Tehran International Animation Festival 2022

اینجا همه عاشق انیمیشن هستند

ساخت عروسک‌های «کار کچه» ادامه می‌یابد 🌱

ژرژ شوئیز گبل مهمان ویژه جشنواره دوازدهم 🌱

گزارش روز دوم دوازدهمین دوسالانه بین المللی پویانمایی تهران؛

برنده کریستال افتخاری انسی به جشنواره آمد

متنخبان جشنواره‌های بزرگی همچون کن، انسی، زاگرب، هیروشیما، اشتوتگارت، اتاوا و اسپینیو است. او کمی در فضای جشنواره قدم زد و با انیمیشن‌سازان ایرانی آشنا شد. البته که این فیلمساز سوییسی در امروز کارگاهی برگزار می‌کند که می‌تواند برای اهالی انیمیشن فضای متفاوتی را رقم بزند.

روز دوشنبه کارگاه‌های مختص دانشجویان و مربیان کانون مثل همیشه از اوایل صبح برقرار بود، اما نشست «انیمیشن (چه) نیست!» شلوغ‌ترین نشست روز دوم جشنواره پویانمایی تهران بود. به طوری که تا ورودی در سالن کنفرانس جمعیت در کنار هم ایستاده بودند. مطمئناً مهم‌ترین دلیل استقبال از این نشست حضور چهره‌های شناخته شده و فعال انیمیشن مانند مریم کشکولی‌نیا، معین صمدی، مهدی شیری، مهدی اثنا‌عشری، امین حق‌شناس، فاطمه حسینی شکیب، امیر سحرخیز و مهدی علی بیگی بود. در کنار این نشست‌ها، نمایشگاه «کارکچه» با رونمایی از ۱۳۰ عروسک از جنس کچه (الیاف پشمی) بر اساس کتاب‌ها، فیلم‌ها و انیمیشن‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با حضور مهدی علی اکبرزاده مدیرعامل کانون و رئیس جشنواره و محمدرضا کریمی صارمی دبیر جشنواره پویانمایی تهران افتتاح شد.

امسال تریلی کانون (تماشاخانه سیار) که ماموریت اصلی و همیشگی آن سفر به مناطق کم‌برخوردار است تا برای کودکان و نوجوانان این مناطق انیمیشن، فیلم و کتاب به همراه ببرد میهمان جشنواره است زیرا کودکان و نوجوانان حاضر در فضای باز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هم دوست دارند سهمی از جشنواره پویانمایی تهران داشته باشند. این تریلی انیمیشن‌هایی مختص کودکان و نوجوانان در محوطه جشنواره پخش می‌کند و خانواده‌ها در کنار هم به تماشای این انیمیشن‌ها می‌نشینند. البته که گربه‌های مرکز کانون پرورش فکری هم از این همه شلوغی و سروصدا به ستوه آمده‌اند و دائم در حال فرار از کنج‌هایی هستند که تا پیش از شروع جشنواره خلوت بودند. یکی از ویژگی‌های روز دوم، حضور چهره‌های مطرح انیمیشن در جشنواره بود.

خلاصه اینکه کانون دوشنبه بسیار شلوغی را پشت سر گذاشت و حضور جوانان خیلی پررنگ بود.

انیمیشن ترکیبی از حرکت، تصویرسازی و تکنیک است، چاشنی قصه، معنا و مفهوم را که به آن اضافه کنی، ماندگار هم می‌شود؛ درست مثل اهالی انیمیشن. اگر فرصت کنی و در طول پنج روز برگزاری دوازدهمین دوسالانه پویانمایی تهران به آن سری بزنی، متوجه می‌شوی که مرز باریکی میان انیمیشن و اهالی انیمیشن وجود دارد. اکثر آن‌ها لباس‌های رنگی متفاوت می‌پوشند. در هر صورت، با حضور در این فضا رنگ‌وبوی متفاوتی از شهر بزرگ تهران را خواهید دید. انگار یک شهر نامرئی در دل تهران وجود دارد که شهروندانش با انرژی و با جدیت به تماشای انیمیشن‌هایی می‌نشینند که یا از سراسر جهان به این جشنواره ارسال شده‌اند یا همکاران و رفقاییشان آن‌ها را ساخته‌اند. در پویانمایی تهران خبری از سلبریتی‌ها یا جیغ‌هایی که طرفدارانشان می‌زنند، نیست. اینجا همه عاشق انیمیشن هستند و به نوعی به خاطر انیمیشن گردهم آمده‌اند چرا که اگر در فضای جشنواره قرار بگیرد، می‌بینی که انیماتورها، کارگردانان، نویسندگان، استادان، بک‌گراند آرتیست‌ها، کامپوزیت کاران، متخصصان جلوه‌های ویژه، همه و همه دور هم ایستاده‌اند و گپ می‌زنند. حتی شاید بیشتر از اینکه انیمیشن ببینند، از فرصت پیش آمده برای گپ و گفت استفاده کنند.

اما روز دوم اتفاق بزرگتری هم داشت و آن از راه رسیدن «ژرژ شوئیزگبل» یکی از داوران مسابقه بین‌الملل بود که از

فیلم باید به عشق خود فیلم ساخته شود

علیرضا گلپایگانی فیلمساز و رئیس دانشکده سینما دانشگاه هنر

صدار شد. توصیه می‌کنم هیچ‌کس فیلمش را ناقص به جشنواره نفرستد. فیلم «حکایت مرد و دریا» به دلیل اینکه قبلاً داوری شده بود، در دوره دوم هم امکان حضور نیافت.

با این حال مطمئناً جشنواره پویانمایی تهران تاثیر به‌سزایی روی فضای فیلمسازی ایران در حوزه انیمیشن گذاشته است؛ گردهمایی باشکوهی که می‌توان آن را جدی‌ترین اتفاق در فرآیند ارزیابی و قضاوت توان انیمیشن ایران دانست. برای تداوم این اتفاق بسیار خوشحالم و می‌دانم که در پشت این تداوم، یک اراده قوی وجود دارد. امیدوارم تمام خانواده انیمیشن خواسته یا ناخواسته از این اتفاق بهره‌مند شوند، البته که من اعتقاد دارم هدف فیلمسازی، جشنواره و جایزه گرفتن نیست و نباید باشد. فیلم باید به عشق خود فیلم ساخته شود، ولی در رویداد پویانمایی تهران ما شاهد تلاش دو ساله تمام انیمیشن ایران هستیم. در طول سال ممکن است زیاد آثار خارجی را دنبال کنیم، ولی تنها در دوسالانه است که می‌شود انیمیشن ایرانی را روایت کرد و با دوستان در مورد آن صحبت کرد. امسال اتفاق ویژه‌ای افتاده و فکر می‌کنم جشنواره به صورت هم‌زمان در دو شهر اصفهان و تبریز هم برگزار می‌شود. این موضوع نشان‌دهنده پیشرفت جشنواره است. به هر حال دوسالانه پویانمایی تهران نقطه عطفی در فعالیت‌های انیمیشن ایران است که من هر سال منتظر برگزاری آن هستم تا بتوانم انیمیشن‌ها را روی پرده در کنار دیگران ببینم.

یادم می‌آید که آقای کریمی مرامی از دست‌اندرکاران انیمیشن و پیشکسوتان کانون دعوت کرده بود تا بیایند و در مورد راه‌اندازی جشنواره پویانمایی تهران صحبت کنند. یادم نیست چه کسی این موضوع را طرح کرد یا چطور مطرح شد ولی بحث سر این بود که عنوان کودک و نوجوان که در کنار نام کانون پرورش فکری وجود دارد باعث می‌شود تا کسانی که خارج از ایران هستند فقط انیمیشن‌های مرتبط با این گروه سنی را ارسال کنند. بحث زیادی درباره این موضوع بود و زمانی که فیلم‌ها به دست برگزارکنندگان جشنواره رسید، متوجه شدند که آثار براساس همان ذهنیت ارسال شده‌اند. هیچ‌وقت یادم نمی‌رود که چقدر تلاش شد تا این ذهنیت اصلاح شود، اما شور، شوق و هیجان آن دوره بسیار متفاوت بود. حتی نمی‌گذاشتم یک فیلم از دستم در برود، همه فیلم‌ها را می‌دیدم، چون هم در بخش داوری بودم و هم در مسابقه، می‌توانم بگویم ترکیب داوری‌ها با دقت چیده می‌شود و این اتفاقی نبود. حسم این بود که سعی می‌شد تا افرادی که می‌توانند با هم تعامل داشته باشند نه تقابل، در هیات داوری کنار هم بگذارند. به نظر من این از درایت برگزارکنندگان و دبیر جشنواره برمی‌آید که فکر می‌کنم هم در بخش انتخاب و هم در بخش مسابقات این دقت نظر را داشتند. خاطرات خوبی از این جشنواره دارم، از جمله سکه‌هایی که دریافت می‌کردیم. البته فکر می‌کنم دریافتی داوران سال به سال کمتر شد. در دوره‌های اول دریافتی آن‌ها هم‌تراز با جایزه‌های اول بود و به تدریج، شرایط و بودجه جشنواره اجازه نداد این اتفاق ادامه پیدا کند.

از برگزاری جشنواره هم خاطره خیلی خوبی دارم، در دوره اول مهلت زمانی وجود نداشت و جشنواره به تمام انیمیشن‌های از قبل ساخته‌شده می‌پرداخت. فیلم من هم در داوری به دلیل اینکه در مراحل آخر ساخت بود و صدا نداشت، رد شد. فیلم حتی برای خود کانون بود، یعنی آن را برای کانون ساخته بودم ولی به دلیل نداشتن

مدیر عامل کانون در افتتاحیه نمایشگاه «کار کچه»:

ساخت عروسک‌های «کار کچه» در آینده جزو فعالیت‌های کانون قرار می‌گیرد

در ادامه این بازدید کریمی صارمی عنوان کرد که قرار است یکی از این کاراکترها را به عنوان نماد برای کانون زبان انتخاب و به آنها تقدیم شود. پس از آن علی‌اکبرزاده از کارگاه ساخت عروسک‌های کار کچه در این نمایشگاه بازدید کرد. رادین ابراهیم‌پور از هنرمندان نمایشگاه «کار کچه» ضمن ساخت یک عروسک درباره نحوه ساخت این عروسک‌ها توضیح داد: متریا ل ما پشتم گوسفند و سوزن‌های مخصوص است که با استفاده از این سوزن‌ها این پشتم داخل هم فشرده و سفت می‌شود و حالت می‌گیرد.

او ادامه داد: برای اسکلت کار، هم می‌توان از سیم‌های مفتولی استفاده کرد و هم از اسکلت‌های مخصوص استاپ موشن که قابلیت انیمیت شدن دارد.

چستا تاجور دیگر هنرمند نمایشگاه «کار کچه» درباره مجسمه‌هایی که با این روش ساخته می‌شود، توضیح داد و گفت: داخل این مجسمه‌ها از یونولیت استفاده شده و لایه اول با چسب چوب و لایه‌های بعدی با سوزن داخل یونولیت فشرده می‌شود و شکل می‌گیرد.

در ادامه علی‌اکبرزاده از بخش دیگری از نمایشگاه که نماهایی از فیلم‌های کانون که تبدیل به کتاب شده است و همچنین کتاب‌هایی که تبدیل به فیلم شده و به صورت کچه ساخته شده بود بازدید کرد. از جمله نماهای ساخته شده به وسیله کچه تصویری از کتاب و فیلم «میهمان‌های ناخوانده بود» که ثبت جهانی نیز شده است.

مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان پس از بازدید از بخش‌های مختلف نمایشگاه «کار کچه» درباره این نمایشگاه بیان کرد: فکر می‌کنم حرکت جدیدی اتفاق افتاده که یکی از کارهای شاخص جشنواره دوازدهم پویانمایی تهران محسوب می‌شود. ۱۳۰ کاراکتر فیلم‌ها و داستان‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به صورت یک کار دستی با متریا ل بومی ساخته شده که امروز به نمایش گذاشته شده است.

او عنوان کرد: حتی می‌توان از این روش کار در آینده به عنوان یک

نمایشگاه «کار کچه» با حضور مهدی علی‌اکبرزاده مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و محمدرضا کریمی صارمی دبیر دوازدهمین جشنواره پویانمایی تهران افتتاح شد.

نمایشگاه «کار کچه» عصر روز دوشنبه ۹ خردادماه با حضور مهدی علی‌اکبرزاده مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و محمدرضا کریمی صارمی دبیر دوازدهمین جشنواره پویانمایی تهران در مرکز آفرینش‌های فرهنگی هنری کانون افتتاح شد.

مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در شروع مراسم آغاز نمایشگاه با باز کردن قرآن، آیه‌ای کوتاه از کلام‌الله مجید را قرائت کرد و سپس با بریدن روبان نمایشگاه کار کچه را افتتاح کرد.

در بازدید از نمایشگاه محمدرضا کریمی صارمی دبیر دوازدهمین جشنواره پویانمایی تهران که علی‌اکبرزاده را همراهی می‌کرد، درباره عروسک‌های نمایشگاه توضیح داد.

در بخشی از این نمایشگاه یکی از فیلم‌های قدیمی کانون از طریق دستگاه نمایش فیلم ۱۶ میلیمتری روی دیوار نمایشگاه به نمایش گذاشته شده بوده که مورد توجه مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان قرار گرفت.

فرآیند عروسک‌سازی یا مجموعه کاراکترهای مختلف برای کودکان و نوجوانان استفاده کرد که مرئیان ما با استفاده از آنها با کودکان کار کنند. علی‌اکبرزاده ادامه داد: متریبال ساخت این عروسک‌ها متربیالی است که همیشه در دسترس است و نوع و کاری که انجام می‌شود می‌تواند در اوقات فراغت بچه‌ها مورد استفاده آنها و به عنوان یک فرآیند آموزش در اختیار مرئیان ما قرار گیرد.

او افزود: این نمایشگاه نماد این اتفاق بود و من هم از دوستانی که زحمت برپایی این نمایشگاه را کشیدند و این عروسک‌ها را ساختند، تشکر می‌کنم که برای اولین بار به شکل جدید و خلاقانه ای کاراکترهای کانون را به نمایش گذاشتند. ضمن اینکه در حال حاضر همین کاراکترها می‌توانند به عنوان کاراکترهای مورد نیاز فیلمسازان و انیمیشن‌سازها مورد استفاده قرار گیرند. همچنین از تصاویر این کاراکترها می‌توان برای چاپ روی لوازم التحریر، لباس‌های کودکان و نوجوانان، انواع ظروف و ... استفاده کرد.

مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در ادامه گفت: وقتی این کاراکترها روی کالاها و لوازم مختلف چاپ شود، بچه‌ها آنها را می‌بینند و به یاد آن کاراکتر می‌افتند که قبلاً در یک کتاب یا فیلم کانون دیده‌اند و این تکمیل‌کننده فرآیند پیام‌رسانی ما خواهد بود. او با اشاره به اینکه یکی از روش‌های موجود در تعلیم و تربیت روش تداعی است، گفت: وقتی کودکان و نوجوانان ما این کاراکترها را روی اشیای مختلف در اطراف خود می‌بینند به یاد آن پیامی می‌افتند که از طریق آن فیلم یا کتابی که آن کاراکتر در آن بوده، به آنها منتقل شده و خود به خود این تعلیم و تربیت و روش کار ما درونی‌تر و عمیق‌تر می‌شود و یادگیری و فعالیت تربیتی ما شکل پایدارتری به خود می‌گیرد.

علی‌اکبرزاده درباره تولید انبوه و فروش این کاراکترها به علاقه‌مندان گفت: قطعا یکی از کارهایی که می‌تواند امروز آغاز شود تولید انبوه و فروش این کاراکترها است که خیلی از تولیدکننده‌ها می‌توانند از کچه برای تولید این کاراکترها به صورت انبوه اقدام کنند؛ روشی که هم کم هزینه و هم ساده است و زود هم به نتیجه می‌رسد. در این روش ما به جای اینکه از متریبال شیمیایی و صنعتی با ترکیبات مختلف استفاده کنیم که ممکن است برای کودکان و نوجوانان مضر باشد، از طبیعی‌ترین متریبال یعنی پشم، نخ، سوزن و چسب چوب استفاده می‌کنیم که به راحتی در دسترس است و خود به خود یک آفرینشی اتفاق می‌افتد.

او تاکید کرد: کودکان و نوجوانان ما به عنوان سازنده می‌توانند از این روش برای عروسک‌سازی خودشان استفاده کنند و هم بخش‌های تولیدی می‌توانند با هماهنگی معاونت تولید کانون وارد عمل شوند، تولیدات خود را به ما ارائه کنند و کانون هم می‌تواند در قالب شرکت‌های دانش بنیان از این موسساتی که با ما همکاری خواهند داشت، حمایت کنیم و حتی زمینه فروش محصولات آنها را از طریق فروشگاه‌ها و سایت دیجی‌کانون فراهم کنیم.

مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان تاکید کرد: این کاراکترها می‌توانند تکثیر شوند و به دلیل انعطافی که به واسطه روش ساخت با مفتول دارند، می‌توانند به عنوان کاراکتر انیمیشنی در کارهای استاپ موشن استفاده شوند. الان همه بچه‌ها به گوشی‌های تلفن همراه دسترسی دارند، بنابراین می‌توانند این عروسک‌ها را حرکت دهند و به حالات مختلف دریاورند، از آنها عکس بگیرند و به سادگی یک فیلم انیمیشن به سبک استاپ موشن بسازند.

علی‌اکبرزاده در پایان بازدید از نمایشگاه «کارکچه» پوستر نمایشگاه را امضا کرد و بر روی آن نوشت: «کار جدید و زیبایی انجام شده است. امیدوارم در آینده جزو فعالیت‌های کانون قرار گیرد.» در این نمایشگاه ۱۳۰ عروسک از جنس کچه (الیاف پشمی)، برخاسته از دل انیمیشن‌های ایران که در دستان هنرمند چیستا تاجور و رادین ابراهیم‌پور خلق شده‌اند، در معرض نگاه هنرمندان و علاقه‌مندان قرار گرفته است. کچه، نوعی بافت الیاف پشمی است که با استفاده از سوزن مخصوص ساخته می‌شود و قدمتی طولانی دارد و در بسیاری از نقاط جهان به عنوان ماده اولیه در صنعت پوشاک، کفش و فرش استفاده می‌شود. هنر کچه یا کچه‌دوزی در واقع زیرمجموعه نم‌دکاری (نمدمالی) است. این شاخه هنری برآمده از فرهنگ اقوام ایرانی ترکمن، قشقایی و ... است.

مسافر با بیان اینکه صداگذاری در واقع ترکیب صداها با یکدیگر است، درباره لایه‌های مختلف صدا توضیح داد: حتی در ساکت‌ترین حالت ممکن همواره یک لایه صدای محیط وجود دارد و اگر این لایه نباشد صدا خشک و خام شنیده می‌شود. همچنین یک لایه دیگر وجود دارد و صدایی است که منبع مشخصی دارد مانند صدای باز شدن در. لایه دیگری که در صدا شنیده می‌شود نریشن است که حدود ۹۰ درصد این نریشن‌ها بدون افکت هستند. لایه بعدی صدا دوبله و دیالوگ است که یکی از مهم‌ترین بخش‌های صداگذاری است. وظیفه صداگذار این است که صداها را نسبت به شخصیت‌ها جایگذاری کند، اما وظیفه تدوینگر است که این صداها را با گویش شخصیت هماهنگ کند. لایه بعدی موسیقی است که وظیفه تلفیق صداها با موسیقی برعهده صداگذار است که چه نسبتی با یکدیگر داشته باشند.

این مدرس تاکید کرد: صداگذار معمولاً در صداها دست می‌برد. برخی از این تغییرات به صورت دستی و با فرمول‌های ریاضی انجام می‌شود و برخی دیگر به صورت آماده در اختیار افراد قرار دارند. در تغییرات دستی بخش EQ در نرم‌افزارهای مختلف وجود دارد و یک نمودار است که شما در این نمودار می‌توانید کیفیت صدا را تغییر دهید.

این صداگذار درباره تنظیمات رفت و برگشت صدا اظهار کرد: در تنظیمات ریورب می‌توانید زمان رفت و برگشت صدا را کوتاه یا بلند کنید، نکته بعدی اینکه ریورب صدا می‌تواند ادغام شود، همچنین شما می‌توانید یک هاله‌ای به صدا بدهید یا میزان پخش شدن آن در محیط را تغییر دهید و کنترل کنید. البته این صداها ترکیبی موجود هستند و در مواقعی نیاز نیست که به صورت دستی این فرآیند انجام شود. امکاناتی هم مانند لیمیتر وجود دارد که اجازه نمی‌دهد صدا از یک حدی بالاتر رود.

این مدرس درباره صداها مکمل توضیح داد: صداها مکمل، صدای اصلی را کامل‌تر و تاثیرگذارتر می‌کنند، مانند صدای شلاق زدن. در بخش اغراق‌آمیز نیز این صداها مکمل، هیجان و تاثیرگذاری صدای اصلی را چندبرابر می‌کنند، مانند صدای مشت زدن افراد در فیلم.

صداگذاری یعنی ترکیب صداها

دومین جلسه کارگاه «موسیقی در انیمیشن» با تدریس فرهاد مسافر ویژه دانشجویان انیمیشن صبح روز دوشنبه ۹ خرداد برگزار شد و مسافر در این کارگاه عنوان کرد: اولین چیزی که در صداگذاری فیلم‌ها استفاده می‌شود، ضبط صدا با میکروفون سر صحنه است که این صدا به فضای واقعی بسیار نزدیک است ولی این صداها به ویرایش یا به اصطلاح ریورب (reverb) نیاز دارند. ریورب یک اصطلاح علمی است که به اشتباه اگو گفته می‌شود، اما در اصل بازگشت سریع صداست. جایی که منبع صدا قرار دارد در سرعت این رفت و برگشت تاثیرگذار است و هرچه قدر این ریورب را کم کنیم صدای خالص‌تری می‌شنویم، حتی گاهی پنل‌هایی در اتاق ضبط صدا وجود دارند که رفت و برگشت صدا را هدایت می‌کنند.

این صداگذار درباره صداها مختلفی که در صداگذاری استفاده می‌شود، گفت: هنگامی که دستمان از صدای صحنه خالی بود، می‌توانیم از صدای آرشیوی و فولی استفاده کنیم. صداها آرشیوی یک سری ترکیب‌های دسته‌بندی شده هستند که در سازمان‌های مختلف ضبط شده و برای فروش در دسترس قرار دارند. صدای فولی نیز یک سری صدا با ترکیب‌های مختلف است که به نام جک فولی نامگذاری شده است. این سیستم برای صداگذاری به یک استودیوی مخصوص نیاز دارد و این استودیو زمان تولید را کوتاه و کار را برای صداگذار راحت می‌کند.

انیمیشن چه نیست!

همزمان با دومین روز از برگزاری دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران نشست تخصصی «انیمیشن (چه) نیست!» با حضور هشت کارشناس حوزه انیمیشن برای بررسی مرزهای هنر انیمیشن در سالن کنفرانس شماره ۱ مرکز آفرینش‌های فرهنگی و هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار شد که با دیگر نشست‌های این دوره از جشنواره متفاوت بود.

این نشست تخصصی با حضور کارشناسانی چون مریم کشکولی‌نیا، فاطمه حسینی‌شکیب، امین حق‌شناس، امیر سحرخیز، مهدی شیری، مهدی علی‌بیگی، هدی اثنا عشری و معین صمدی برگزار شد.

استقبال دانشجویان انیمیشن که از دانشگاه‌های مختلف برای استفاده از این نشست تخصصی آمده بودند یکی از نکات جالب و از نظر خود کارشناسان حاضر در این نشست هم‌غیر قابل‌باور بود و نشان‌دهنده علاقه دانشجویان و فعالان این حوزه بود.

این نشست تخصصی بازگوکننده نکاتی درباره ماهیت فرمی انیمیشن یا پویانمایی بود مبنی بر اینکه انیمیشن فرآیند عکاسی از تصاویر متوالی برای ایجاد و القای توهم حرکت است. تعاریف ذات‌گرایانه دیگری نیز از انیمیشن به میان می‌آید که مباحث بسیاری پیرامون خود در این هنر به وجود می‌آورد.

او در ادامه درباره ترکیب صداها گفت: برای ترکیب صدا اتاق مناسبی نیاز است تا ریورب آن کنترل شود، به طور مثال صدای بیس در گوشه‌های اتاق بیشتر شنیده می‌شود و با گذاشتن پنل‌هایی بازگشت صداها در این مواقع کنترل و جذب می‌شود. صفا ادامه داد: در حوزه تجهیزات ضبط صدا، اسپیکر بسیار مهم است. اسپیکرهای معمولی در پخش صدا اغراق دارند، اما اسپیکرهای مخصوص، صدای واقعی را پخش می‌کنند. همچنین تناسب ابعاد اسپیکر با فضا نیز در پخش مناسب صدا بسیار اهمیت دارد. از طرفی زاویه صداگذار با اسپیکر هم مهم است تا صدا را به درستی بشنود و در این راستا صداگذار باید با دو اسپیکر روبه‌روی خود زاویه مثلث متساوی‌الاضلاع داشته باشد. این مدرس درباره انواع هدفون‌ها گفت: هدفون‌ها سه مدل دارند؛ یک مدل پشت بسته، یک مدل پشت نیمه‌باز و یک مدل پشت باز که هرکدام از این هدفون‌ها صدا را به نوعی پخش و تغییری در آن ایجاد می‌کنند.

او در پایان کارگاه تصویر یک دستگاه ترکیب صدا را پخش کرد و قسمت‌های مختلف آن و ترکیب صدا در آن‌ها را توضیح داد. همچنین چند نرم‌افزار صداگذاری و ترکیب و موسیقی برای دانشجویان معرفی کرد.

زمان‌بندی آن فریم‌ها و تکرار آن‌ها در کنار هم، معیارهایی بود که بیشتر از هر چیزی مورد توجه دانشجویان و کارشناسان حاضر در نشست قرار گرفت.

در پایان با توجه به کوتاه بودن محدوده برگزاری نشست، اهمیت موضوع و ناتمام ماندن این سرفصل تخصصی در هنر انیمیشن، قرار شد که جلسات دیگری با این موضوع در شرایطی دیگر برگزار شود.

اصول مذاکره برای رسیدن به توافق چیست؟

نشست «مذاکره برای رسیدن به توافق در صنعت سینما» با اجرای رامتین شهبازی و با سخنان اولریش میشل به صورت مجازی امروز دوشنبه نهم خرداد در سالن کنفرانس کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار شد و هدی اثنی عشری ترجمه سخنان اولریش میشل وکیل قراردادهای مرتبط با صنعت سرگرمی را بر عهده داشت.

اولریش میشل وکیل قراردادهای مرتبط با صنعت سرگرمی که صحبت‌هایش توسط هدی اثنی عشری ترجمه می‌شد، در ابتدای سخنانش در نشست «مذاکره برای رسیدن به توافق در صنعت سینما» بیان کرد: خیلی متاسفم که نشد حضوری آنجا باشم و رو در رو گفتگو کنیم. من ۲۵ سال است که وکیل متخصص در

نشست تخصصی «انیمیشن (چه) نیست!» قصد داشت تعریف درستی از انیمیشن را با استفاده از نظرات کارشناسان ارائه کند تا مرزهای بین اینکه یک فیلم در چه شرایطی انیمیشن محسوب می‌شود، مشخص‌تر شود.

با توجه به پیشرفت‌هایی که هنر انیمیشن‌سازی با گسترش صنعت و دنیای سرگرمی ایجاد کرده است، هر لحظه در حال تغییر و دگرگونی است که به دلیل همین پیشرفت‌ها مرز بین یک فیلم که از انیمیشن استفاده کرده است و یک انیمیشن که از لایو اکشن بهره برده، کمتر شده است. کارشناسان و استادان هنر انیمیشن قصد داشتند با تعیین حدود و ثغور این حرفه از نظر خود به مفهوم دقیقی برای پیدا کردن تعریف ثابت دست پیدا کنند.

جالب اینجاست که در بعضی از موارد تعیین مرزهای انیمیشن حتی برای کارشناسان هم امری دشوار و باعث اختلاف نظرهای بسیاری شد و به نوعی دلیل برگزاری این نشست هم تأیید نشدن یک اثر از سوی هیات انتخاب دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران بود.

یکی از چالش‌های هیات انتخاب این دوره از جشنواره بحث بر سر یک اثر بود که از بین هفت عضو هیات انتخاب، چهار نفر معتقد بودند آن اثر دارای ویژگی‌های انیمیشن نیست و سه نفر از داوران هم معتقد بودند که این اثر انیمیشن است. این تضارب آرا باعث شد که این نشست برای بررسی این دغدغه برگزار شد.

خیلی از جشنواره‌ها معیار دقیق و یا ثابت و استاندارد برای ارزیابی آثار ندارند و زمانی که تکنیک‌ها بسیار در هم تنیده شوند، انتخاب برای هیات انتخاب در سخت‌ترین حالت ممکن صورت می‌گیرد.

هر کدام از کارشناسان این نشست که سه نفر از آن‌ها عضو هیات انتخاب جشنواره بودند و باقی هم استادان دانشگاهی و کارشناسان هنر انیمیشن که تجربه حضور در هیات انتخاب، هیات داوران و شرکت در جشنواره‌های بین‌المللی را دارند، با ارائه نظر خود درباره مرزهای بین اینکه یک فیلم انیمیشن است و یا خیر آثاری را برای تاکید و تمثيل مطالب خود نمایش می‌دادند.

کارشناسان با بیان اینکه داورها مجبورند به تکنیک رای دهند و ویژگی‌های کیفی یک اثر فارغ از محتوا به فرم آن‌ها برمی‌گردد، به همین دلیل نوع تکنیک‌هایی که در یک انیمیشن و فیلم استفاده می‌شود، خیلی اهمیت پیدا می‌کند و نوع چینش فریم‌ها کنار هم، تغییر

اهداف مورد نظر خود در بستن قرارداد را بنویسید. مثلاً به دنبال رزومه هستید یا حقوق ماهیانه مد نظر شماست یا هر هدفی که از پروژه دارید. در این روند اتفاقاتی می‌افتد که گاهی اصلاً به فکر آن‌ها نبوده‌اید. بعد از آن انگیزه‌های مختلف خود را دسته‌بندی و تلاش کنید به آن‌ها برسید.

او با اشاره به یکی از بایدهای مهم عنوان کرد: تلاش کنید مذاکره را هدایت کنید، منتظر نباشید طرف مقابل پیشنهاد دهد و بعد شما درباره‌اش فکر کنید. در جایگاه راننده باشید و شما فعالانه هدایت را در دست بگیرید. قرارداد برای من شبیه یک فیلمنامه است که شما مرحله به مرحله آن را برنامه‌ریزی می‌کنید. می‌توانیم به طرف مقابل ایمیل بزنید، از او درباره شرایط خود بپرسید و در هر صورت فعال باشید. درباره انتخاب زمان، مکان و نحوه پذیرایی هم فعال باشید، جایی را انتخاب کنید که شلوغ نباشد و محل آن در دسترس باشد.

میشل با اشاره به طراحی بهترین پیشنهاد جایگزین برای رسیدن به توافق عنوان کرد: به این فکر کنید که «چه اتفاقی می‌افتد اگر به توافق نرسیم؟» اگر تهیه‌کننده هستید آیا جایگزین‌های دیگری به عنوان کارگردان دارید که سراغش بروید یا اینکه باید قرارداد را به تعویق بیندازید.

او درباره جزئیات یک قرارداد تصریح کرد: یک پیش‌نویس اولیه تنظیم و سعی کنید بسیار دقیق باشد. قرارداد باید مثل فیلمنامه دقیق، مشخص و با جزئیات باشد. جملات و زبان پیش‌نویس باید کاملاً مشخص و واضح باشد. یک برنامه مالی برای جزئیات قرارداد داشته باشید که در آن حساب و کتاب مالی تا حدی مشخص باشد. از تصویر برای متنوع کردن قرارداد استفاده کنید و پیش‌نویس اولیه را امتحان کرده و موقعیت‌های فرضی را بازی کنید.

این وکیل قراردادهای حوزه سرگرمی درباره دیگر اقدامات برای قراردادهای اظهار کرد: موقعیت‌های خوب و بد را تصور کنید، مثلاً چه می‌شود اگر فیلمی خیلی موفق شود؟ آن وقت منافع مالی و اعتباری چطور تعریف می‌شود؟ به بدترین سناریوها هم فکر کنید و آن را هم در قرارداد لحاظ کنید. اگر قوانین متفاوتی در کشور خودتان یا طرف مقابل وجود دارد، آن‌ها را ذکر کنید. پیش‌بینی کنید که چرا این پروژه ممکن است موفق نشود؟ از این طریق می‌توانید پاشنه آشیل و ایرادهای کار را پیدا کنید.

امور سرگرمی در آلمان و همچنین یک واسطه تجاری هستم و به عنوان استاد روان‌شناسی هم آموزش دیده‌ام، مذاکرات بسیاری داشته‌ام که برخی از آن‌ها هم بسیار چالش برانگیز بوده‌اند. او اضافه کرد: اینها مجموعه تجربیات من است که برخی را به صورت هایلایت و سرفصل می‌گویم. همچنین درباره داینامیک رفتاری سخن خواهم گفت. اگر با مشکلاتی در زمینه مذاکره مواجه شدید، از آنجا که حتماً هر شکل مذاکره چالش‌هایی دارد، به این دلیل است که طرفین تعارض و تقابل منافع دارند و پیدا کردن بهترین راهکار برای حل آن یک مذاکره اصولی را لازم دارد.

این مشاور و وکیل درباره مذاکره اصولی تصریح کرد: در این مرحله باید‌ها و نباید‌هایی داریم. ابتدا منافع خود را مشخص کنید، معمولاً طرفین صرفاً می‌دانند که درباره مسائل مالی، حقوق مولف، اعتبار یا چه می‌خواهند و لایه‌های بعدی را نمی‌شناسند. خیلی وقت‌ها طرفین یک گفتگو وارد جزئیات یک قرارداد می‌شوند، اما عمیقاً نمی‌دانند هنوز دنبال چه منفعتی هستند. پیشنهاد این است که به منافع واقعی فکر کنید و از سطح فراتر بروید.

او با تأکید بر اهداف یادآور شد: برای آنکه بدانیم چه اهدافی را دنبال می‌کنیم، زمانی که قراردادی را می‌بندید باید از خود بپرسید «چه چیزی برای من مهم است» یا «چرا به این مقوله نیاز دارم؟» خیلی وقت‌ها آدم‌ها چون صرفاً فکر می‌کنند که می‌دانند چه می‌خواهند، تلاشی برای پیدا کردنش نمی‌کنند.

میشل با اشاره به راهکارهای اولیه برای به‌دست آوردن باید‌ها عنوان کرد: کارتهایی داشته باشید و روی هر یک از آن‌ها

روایت «کاش» از بمباران هیروشیما/ فضای «گذشته» چگونه نوآر شد؟

جلسه نقد و بررسی فیلم‌های انیمیشن «گذشته» به کارگردانی حمید محمدی، «قدم یازدهم» به کارگردانی مریم کشکولی‌نیا، «کاج» به کارگردانی رها فرجی در دومین روز جشنواره پویانمایی تهران برگزار شد و احمد سفلیایی استادیار دانشگاه صداوسیما و مهرداد فراهانی نیز منتقدان این نشست با میزبانی رامتین شهبازی بودند.

احمد سفلیایی استاد دانشگاه درباره فیلم «گذشته» گفت: تلفیق فضای سیاه‌کافی با آنچه که آدم‌ها را یاد دهه ۴۰ ایران می‌اندازد، در این اثر دیده می‌شود. تکنیک آن هم استاپ موشن یا عروسکی بود که ما فکر می‌کردیم قدیمی شده است اما چنین کارهایی نشان می‌دهد، هنوز این تکنیک قدیمی نیست.

مهرداد فراهانی پژوهشگر نیز در سخنانی بیان کرد: تکنیک استاپ موشن برای من آن دیگری دارد که شاید به دلیل زمینه رئالیستی آن است. داستان این فیلم از دو جنبه تداعی‌هایی داشت؛ اول نویسنده‌ای است که اشیایی برای او مصائبی ایجاد می‌کنند و خیلی یادآور نویسنده‌های اروپای شرقی و همچنین نویسندگان خود ما در سده اخیر است.

وی با اشاره به عکس کافکا در فیلم عنوان کرد: وقتی کافکا را در

او با اشاره به عنصر درک کردن تصریح کرد: از آنجایی که ما توقعات متفاوتی داریم، ممکن است به راحتی با هم کنار نیاییم. با این حال درک کردن، عنصر اصلی هر مذاکره است. باید بتوانیم طرف مقابل را بفهمیم تا بر اساس آن مذاکره را پیش ببریم.

میشل با اشاره به اهمیت وضعیت ذهنی طرفین در قرارداد تصریح کرد: هر ارتباط حاصل این است که وضعیت ذهنی خودتان و طرف مقابل را تشخیص دهید و در قرارداد به کار گیرید. سعی کنید برای تشخیص اینکه طرف مقابل در چه وضعیت روانی است از او سوال بپرسید، این بخشی از همان کارگردانی فعال است. اگر بفهمد دارید سعی می‌کنید او را بفهمید احتمال اینکه کمتر سخت‌گیری به خرج دهد، بیشتر است. مثلاً به او بگویید دنبال چه هستید؟ این خیلی مهم است که بپرسید چرا این برای شما مهم است که فلان سوژه مهم را در فیلم داشته باشید؟

او با طرح این سوال که «فکر می‌کنید احساسات هیچ تاثیری در مذاکرات ندارند؟» مطرح کرد: احساسات شخصی تاثیر بسیاری در فرآیند مذاکرات می‌گذارند. از منظر روان‌شناسی احساسات اساس رفتارهای ماست، از طریق ذهن تولید می‌شود و ما بر آن اساس رفتار می‌کنیم. در طول مذاکره ابتدا از خودتان بپرسید چه احساسی دارید؟ بدانید عصبانی هستید یا ناراحت یا استرس دارید و بعد دلایلش را پیدا کنید. احساسات کنترل‌نشده در بیشتر موارد مسأله وجود می‌آورد. درباره طرف مقابل هم اگر فکر می‌کنید نگران است، این را از او بپرسید و مثلاً بگویید «نگران به نظر می‌رسید، من چه کمکی می‌توانم بکنم؟»

در این نشست یکی از شرکت‌کنندگان درباره قرارداد با تهیه‌کنندگان سوال کرد و اینکه چطور می‌توان خود را در مقابل تهیه‌کننده پرزنت کرده و اطمینان داشت که به نتایج موفق می‌رسید.

میشل در پاسخ به این پرسش بیان کرد: سعی کنید چشم‌اندازی از وضعیت خود داشته باشید، به خود باور داشته باشید و بدانید از پس کار برمی‌آیید، اگر شما از قدرت خود با خبر باشید، طرف مقابل هم متوجه خواهد شد. رفرنس‌ها و معرف‌هایی را به طرف مقابل معرفی کنید تا مثل توصیه‌نامه عمل کند. اگر بگویید برای من تمایل به انجام پروژه بیشتر است تا مسائل مالی، بیشتر می‌تواند نتیجه‌بخش باشد.

بیشتر نشان دهیم. فکر می‌کردم اگر این در هم آمیختگی بیشتر بود، کمک بیشتری هم به درک فیلم می‌کرد.

در ادامه فیلم «قدم یازدهم» به کارگردانی مریم کشکولی‌نیا نمایش داده شد.

مریم کشکولی‌نیا کارگردان این فیلم در ابتدا بیان کرد: خودم الان که آن را نگاه می‌کنم نقدهای زیادی به آن دارم. این فیلم اقتباسی از کتابی به نویسندگی سوسن طاق‌دیس است. آن داستان بسیار جذاب است و خودم فکر می‌کنم به خوبی نتوانستم امانتدار داستان باشم.

سفلایی‌نیز در ادامه گفت: این داستان ملایم و راحت بیان می‌شود و برای کودکان همه چیز سرراست و روان است. به نظر من حتی اگر در داستان بحث مصاحبه و خبرنگار نبود، بچه‌ها به راحتی متوجهش می‌شدند. فراهانی در سخنانی بیان کرد: من نکات جالبی در فیلم دیدم و تصویرگری فیلم را نسبت به کتابش برای کودک رنگین‌تر و تخیلی‌تر دیدم. این تکنیک کات اوت که برای کودک استفاده شده بود نیز به نظر من به همین تصویرگری کمک کرد.

وی اضافه کرد: تم فیلم رهایی است که باز هم «نمایش ترومن» یا «ماهی سیاه کوچولو» را تداعی می‌کند. اینجا هم قفس نوعی زندان است و نکته تلخ این است که این بچه شیر به آسایش و حریم امن خود عادت دارد و نمی‌تواند آزادی را درک کند و سختی‌هایش را بپذیرد. یک نکته وجود دارد که جنبه داستانی کتاب غنی‌تر است، اما فضای بصری فیلم نسبت به کتاب قوی‌تر است.

فیلمی می‌بینیم برادر خوانده‌اش صادق هدایت است و دنیا‌هایشان شباهت دارد، هدایت هم آثاری از او را ترجمه کرده است. یاد متنی افتادم که بهرام بیضایی با عنوان «فیلمنامه هدایت» نوشته است و صادق هدایت در مسیر خودکشی خود در این فیلمنامه با همه کاراکترهای خود روبه‌رو می‌شود.

فراهانی اضافه کرد: فیلم «گذشته» یک رگه ترس و وحشت دارد و یک بخش هم اشاره به نویسنده و مصائبش دارد. خیابانی که فیلم نشان می‌دهد خیلی وامدار شهرک سینمایی علی حاتمی است که ای کاش آن را استفاده نمی‌کردید. مثلاً شما از آب انبار و پله‌های آن به عنوان لایه‌هایی از ذهن نویسنده استفاده کردید و خیلی خوب است. علی حاتمی دنیا را موزیکال می‌دید و برای همین رنگ‌های زندگی واقعی را در آثارش نداشت و اگر شما از این المان استفاده می‌کنید، فضا به سوی دیگری می‌رود.

رامتین شهبازی نیز عنوان کرد: فیلم شما هم فضای ذهنی و هم عینی داشت و فضای عینی به همان فضاهای آشنا مثل لوکیشن علی حاتمی می‌پرداخت که در برابر فضای ذهنی نویسنده بود و خود را می‌دید. ما در فضای ذهنی او رنگ‌های گرم را در برابر فضای بیرونی و عینی که رنگ‌های سردی دارد، می‌بینیم.

وی اضافه کرد: من خیلی دوست داشتم فضای ذهنی، ذهنی‌تر بود و از عناصر عینی کمتری استفاده می‌شد و انتزاعی‌تر می‌شد. با این حال نزدیک شدن به سینمای نوآر و فضای کافکایی و صادق هدایتی به خوبی در آن شکل گرفته بود.

شهبازی با طرح یک سوال بیان کرد: وقتی قرار است به سمت ایجاز برویم و زمان زیادی نداریم، چه باید کنیم تا ایهام که امری هنری است، ایجاد کنیم و ایهام نشود. در واقع اگر ایجازها به واسطه نشانه‌ها باشد که بینامتن‌ها را ایجاد کند، ما موفق خواهیم بود.

محمدی کارگردان فیلم درباره اثر خود بیان کرد: این کار پنج سال طول کشید و با وسواس آن را انجام دادیم. این اثر خیلی شخصی و دغدغه‌های خودم بود.

حضرتی نویسنده فیلمنامه نیز یادآور شد: خیلی وقت‌ها در جهان نویسنده، منفک کردن جهان عینی و ذهنی برای خودش هم مشخص نیست و در یک مرز بینابینی حرکت می‌کند. ما هم به واسطه نشانه‌ها خواستیم اتفاقاً ممزوج کردن این دو فضا را

دیده شود. با این حال کارگردان موفق بوده است که جهان خاص خود را نمایش دهد.

فراهانی با اشاره به کتاب «ساداگو و هزار درنای کاغذی» عنوان کرد: این فیلم برای من آن کتاب را یادآوری کرد و کاش فیلم به رنج‌نامه‌ای از همه دردهای بشری می‌پرداخت و فقط در مباران جنگ جهانی دوم باقی نمی‌ماند، با این حال این نمایش سایه روی دیوار را دوست داشتم.

وی اضافه کرد: فیلم سه دقیقه است، اما در همان دقیقه اول دست خود را رو می‌کند و می‌فهمیم که قرار است رفت و برگشت بین مستند و انیمیشن را ببینیم، جز صحنه پایانی فیلم که اتفاق جالبی بود و نشان می‌دهد که با ساعت می‌خواهند زمان را به عقب بازگردانند.

شهبازی در ادامه درباره استفاده از تصاویر سایه در فیلم بیان کرد: سایه باعث تخیل می‌شود، اینها انگاره‌ای از یک پیکره هستند و می‌توانند در ذهن امتداد پیدا کنند.

سفلیایی در پایان عنوان کرد: هر انیمیشنی که ساخته می‌شود، آیین‌های است از نگاه شما که در برابر دیگران قرار می‌دهید. ما امروز سه داستان با سه دنیای متفاوت داشتیم، اگر این تصاویر در بخش‌هایی همذات‌پنداری می‌کند و در بخش‌هایی همذات‌پنداری ندارد، به این معنا نیست که برای همه همین‌گونه است، با این حال باید همیشه به عنوان فیلمساز، خودتان باشید و تقلید نکنید.

شهبازی نیز درباره روایت فیلم عنوان کرد: راوی در این فیلم اول شخص است و طبیعتاً وقتی اول شخص است، جهان روایت را از تفسیر او می‌بینیم. خوانشی که شخصیت اصلی انجام می‌دهد، به لحاظ تیپیکال قابل درک است که یک خبرنگار به دنبال درک حقیقت است. انتظار داشتیم ما بیشتر با شخصیتی که داستان را تعریف می‌کند، آشنا شویم. شما خبرنگار را تیپیکال در نظر گرفتید، البته که اقتباس انواع مختلفی دارد، اما دوست داشتیم خبرنگار بیشتر معرفی می‌شد، چون ما داریم داستان را از پنجره ذهنی او می‌بینیم. فراهانی نیز در ادامه عنوان کرد: نباید مقهور اثر ادبی شد، من چندی پیش فیلمی با اقتباس از یک داستان دیدم که داستان برخلاف نگاه مرسوم واقعا از فیلم خیلی بهتر بود. اقتباس را اینگونه نبینید که فیلمساز باید تابع ادبیات باشد.

اقتباس برخی فیلم‌ها با تغییرات به مقوله «از آن خودسازی» می‌رسد، مثل فیلم «سارا» اثر داریوش مهرجویی که اقتباسی از «خانه عروسک» ایبسن است و یا فیلم‌های بهرام توکلی که اگرچه اقتباس است اما از آن خودسازی هم دارد

کشکولی‌نیا درباره فضای کار بیان کرد: من دوست داشتم این فضا به سمت کارهای روسی برود و برای همین شاید خیلی ایرانی نیست. شهبازی در ادامه درباره اقتباس عنوان کرد: اقتباس برخی فیلم‌ها با تغییرات به مقوله «از آن خودسازی» می‌رسد، مثل فیلم «سارا» از داریوش مهرجویی که اقتباسی از «خانه عروسک» ایبسن است و یا فیلم‌های بهرام توکلی که اگرچه اقتباس است اما از آن خودسازی هم دارد.

فیلم سوم «کاش» به کارگردانی مشترک هادی امیری و رها فرجی بود که در نشست حضور نداشتند.

سفلیایی درباره این فیلم بیان کرد: این فیلم تصاویری از جنگ دارد و تصاویر نماهایی که از سایه‌ها می‌بینیم، می‌شد زنده‌تر باشند. شاید می‌شد بانیان این اتفاق و کسانی که باعث انداختن بمب شدند، بیشتر

قاب عکس‌هایی از فیلم‌های دوازدهمین جشنواره پویانمایی تهران

International
Animation
Festival
Teheran
پویانمایی تهران

گپی با مهرداد شیخان از خاطرات دور تا «انیمیشن ایرانی»؛ پرویز نادری همه را به خرج جشنواره مهمان کافی شاپ کرد!

اولین‌ها همیشه جذاب هستند. اولین خاطره شما از جشنواره پویانمایی تهران چیست؟ چه خاطره پررنگی دارید؟ اگر ممکن است توضیح دهید چرا آن خاطره خاص در ذهنتان پررنگ باقی مانده است؟ فکر می‌کنم اولین بار از دوره ششم جشنواره پویانمایی جایزه گرفتید. آیا آن دوره را هم به یاد دارید؟

البته که تمام دوره‌های جشنواره برای همه خاطرات و تازگی‌هایی داشته به ویژه اولین دوره جشنواره. برای نخستین بار گرد هم آمدن فعالان انیمیشن در آن سال‌ها و ملاقات با بزرگان نسل گذشته انیمیشن ایران فرصت خوبی بود. در یکی از اولین دوره‌های جشنواره مراسم بزرگداشتی برای پرویز نادری برگزار شد، انیمیشن‌هایش به نمایش درآمد، از او تجلیل شد، بعد هم مجلس تمام شد و جماعت به طرف در خروجی حرکت کردند. پرویز آدم خیلی شوخ طبعی بود و گاهی چیزهایی می‌گفت که آدم ریشه می‌رفت. آن روز هم همین رفتار را داشت، به‌خصوص اینکه از مراسمی که به افتخارش برگزار شده بود شاد بود. القصه! پرویز نادری بعد از پایان مراسم و هنگام خروج از سالن نمایش با صدای بلند رو به جمعیتی که حدود ۲۰۰ نفر بودند، گفت: «همه‌تون کافی‌شاپ دعوتین... مهمون جشنواره!» من و چند نفری که در فاصله کمی با او بودیم متوجه لحن و شوخی‌اش شده بودیم، اما آن‌هایی که دورتر بودند انگار باورشان شده بود که باید به مهمانی بروند و داشتند به طرف کافی‌شاپی که آن طرف سالن جشنواره بود خیز برمی‌داشتند! ولی هر چه بود داستان به نحوی جمع و جور و ختم به خیر شد. شیرین‌کاری پرویز در آن روز احتمالاً خرج زیادی روی دست جشنواره می‌گذاشت! یاد پرویز همیشه گرامی است. درباره جوایز هم که پرسیدید، اولین بار در دوره دوم جشنواره پویانمایی یعنی سال ۹۷ بود. جایزه پرنده نقره‌ای به عنوان انیمیشن برگزیده و جایزه پرنده بلورین برای بهترین فضاسازی را به انیمیشن کوتاهم «تعلیق» اهدا کردند.

شما هم مستند ساخته‌اید و هم انیمیشن، در نهایت هم این دو را تلفیق کردید و مستند «انیمیشن ایرانی» را ساختید که در جشنواره امسال نمایش ویژه دارد. کدام را ترجیح می‌دهید؟ یعنی اگر در زمان محدود با بودجه محدودی از شما بخواهند مستند بسازید یا انیمیشن کدام را انتخاب می‌کنید؟ به نظرتان چه مرزهایی جز خیال و واقعیت بین انیمیشن و مستند وجود دارد؟

تا به حال به این موضوع فکر نکردم. به خیال و واقعیت اشاره کردید، همه‌اش بستگی به وضعیت و شرایطی دارد که آدم در آن قرار می‌گیرد. عاشقانه‌اش می‌شود ساخت انیمیشن و عاقلانه‌اش شاید بشود مستندسازی؛ بستگی دارد آدم در آن زمان عاشق باشد یا عاقل! گذشته از شوخی، واقعیت این است که هر فیلمسازی بنا به ضرورت‌هایی دست به ساخت می‌زند. این ضرورت‌ها پاسخ به پرسش‌ها یا انگیزه‌هاییست که با منشا درونی یا بیرونی برای

مهرداد شیخان از فیلمسازی است که در کارنامه او هم می‌شود نام فیلم‌های مستند دید و هم انیمیشن. به نظر می‌رسد برای شیخان مرز زیادی بین انیمیشن و مستند وجود ندارد؛ دو مدیایی که تفاوت آن‌ها پرداختن به خیال و واقعیت است. نتیجه حضور شیخان در این دو حوزه متفاوت یک مستند با عنوان «انیمیشن ایرانی» است که تاریخچه انیمیشن ایران را روایت می‌کند و در دوازدهمین جشنواره پویانمایی تهران هم نمایش ویژه‌ای دارد. این مستند پیش از این هم در جشنواره سینماحقیقت به نمایش درآمده بود. با او درباره این انیمیشن و اولین خاطراتش از جشنواره پویانمایی تهران گفت‌وگو کردیم.

درباره مخاطبان این مستند می‌توانم بگویم بر دامنه گسترده‌ای باید تأثیرگذار باشد. این مستند علاوه بر فعالان انیمیشن ایران، کاربرد آکادمیک برای پژوهشگران، علاقه‌مندان و دانشجویان رشته‌های هنر، علوم اجتماعی و رسانه نیز دارد. همچنین می‌تواند معرف هنر انیمیشن ایران برای جهانیان باشد؛ مخاطبانی که مانند بسیاری از هموطنانمان، انیمیشن ایران برایشان همچنان پدیده‌ای ناشناخته بوده است. گذشته از این موارد این فیلم به نوعی ثبت تاریخی انیمیشن کشورمان است که بخشی از فرهنگ این مرز و بوم به شمار می‌رود. «انیمیشن ایرانی» با این که یک فیلم کاربردی است، اما تلاش دارد با مخاطب عام نیز ارتباط مؤثری داشته باشد.

او مطرح می‌شود. من تا به حال سعی کرده‌ام بنا به همین ضرورت‌ها پاسخ دهم و خودم را محدود به یک گونه یا مدیا یا امکان نکرده‌ام. انتخاب امکان یا تکنیک بیان بستگی به این دارد که آدم می‌خواهد چه چیزی را برای چه مخاطبی بگوید.

تا جایی که می‌دانم مستند «انیمیشن ایرانی» حاصل دو سال پژوهش و یک سال فیلمبرداری است. بزرگترین مانع یا چالشی که طی ساخت این اثر داشتید چه بود و چطور آن را رفع کردید؟

پژوهش، پیش‌تولید و تولید این مستند حدود چهار سال و کمی بیشتر زمان برده است. موضوع پراکندگی زیادی داشت و هر بخش از پژوهش در جایی و زمانی جدا، با خصیصه‌هایی متفاوت رخ داده بود، شکل گرفته بود و بقایایی از خود به جا گذاشته بود. یک پدیده‌ای بود به نام مجمع‌الجزایر انیمیشن ایران! شامل انیمیشن در وزارت فرهنگ و هنر، در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، در تبلیغات بازرگانی، در کارهای مستقل و تجربی، در تلویزیون و مواردی دیگر. در مواجهه اولیه برای پژوهش، یک دامنه وسیع از حوزه‌های ناهمگون دیده می‌شد که هر یک به تنهایی پژوهشی مجزا و متفاوت نیاز داشت. این اولین تحقیق جامع برای یک فیلم مستند با موضوع انیمیشن ایران بود و به همین دلیل در ابتدا منابع پراکنده، دور از دسترس، گاهی غیرموثق و حتی مفقود بودند مثلاً در بخش پژوهش شفاهی بسیاری از اطلاعات به ویژه سال‌های نخست با مرور زمان فراموش یا مستهلک شده بودند. مواردی مثل نقل‌قول‌ها و خاطرات افرادی که دیگر نبودند، البته بنا به ماهیت کار به مرور و با پیشرفت پژوهش‌ها بیشتر قطعات مفقود و دور از دسترس پیدا شدند و کار مسیر همواری پیدا کرد. آرشیوهای فیلمخانه ملی، موزه سینما، تلویزیون، کانون، ارتش و افراد مختلف امکانات خوبی را برای جست‌وجوها در اختیار گذاشتند، با این وجود متأسفانه موارد تاریخی و ارزشمندی بوده‌اند که هنوز مفقودند.

فکر می‌کنید با توجه به اینکه این مستند روایتگر ۷۰ سال تاریخ انیمیشن ایرانی است، می‌تواند برای کسانی که می‌خواهند به سمت این حرفه بیایند یا کسانی که به‌تازگی مشغول کار در این حرفه شده‌اند، تأثیرگذار باشد و به آن‌ها دیدگاه تازه‌ای بدهد؟ به نظرتان اصلی‌ترین مخاطبان این مستند چه کسانی هستند؟

مسئله بی‌تأثیر نیست. اینکه شما بدانید شجره‌نامه‌تان چیست، خانواده‌تان چه کسانی هستند، اسلاف‌تان چه کسانی بوده‌اند و به طور کلی تاریخ و تاریخچه‌تان چگونه بوده، به شما امکان روشن‌بینی و آگاهی نسبت آینده و به آنچه سرنوشت می‌نامند، هدیه می‌کند. این آگاهی در تمام ارکان تفکر و رفتار شما احاطه خواهد داشت و تأثیرگذار و بسیار حیاتی خواهد بود. اینکه شما مختصات زمان و مکان خودتان را بیابید و بشناسید، قطعاً نه تنها در رفتار کاری بلکه در نوع زیستن شما هم مؤثر خواهد بود، پس از سردرگمی صرف بیرون می‌آیید، بهترین تصمیم‌ها و رفتار را می‌توانید داشته باشید و در عین حال همیشه چیز مهمی به شما یادآوری می‌شود؛ هویت. این موضوع برای هر پدیده‌ای از جمله انیمیشن ایران و فعالان آن کاملاً مصداق دارد. به‌طور کلی هدف اصلی مستند «انیمیشن ایرانی» همین بوده است.

دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران به روایت هیات داوران دینی

کریم سربخش:

آثار خارجی هم در بخش دینی جشنواره پذیرفته شوند

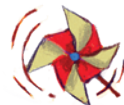
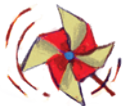
بخش‌های مختلف آزادی عمل کامل در انتخاب آثار دارند و براساس شاخصه‌های مدنظر خود و جمع داوران آثار را انتخاب می‌کنند. این جشنواره بزرگ‌ترین رویداد کشور در حوزه پویانمایی است که سال‌هاست به همت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار می‌شود. تاثیر این جشنواره برای اهالی هنر پویانمایی ایران غیرقابل انکار است، زیرا فرصت خوبی است تا هنرمندان با یکدیگر در فضایی تخصصی به تبادل نظر بپردازند. صرف برگزاری جشنواره، به علاقه‌مندان این حوزه کمک می‌کند تا با روند تولید یک اثر که با استانداردهای جهانی ساخته شده است، آشنا شوند. پیشنهاد می‌کنم که در دوره‌های آینده در بخش دینی جشنواره پویانمایی تهران آثار فیلمسازان خارجی هم وجود داشته باشد. در بخش دینی جشنواره آثار خارجی وجود ندارد که بتوان آثار ایرانی را با آثار روز دنیا مقایسه کرد، اما شاید بتوان برای بالا بردن سطح آثار در بخش دینی از سایر کشورها هم دعوت کرد که فیلم‌های تولیدی خود را با مفاهیم دینی به جشنواره ارسال کنند تا جشنواره محلی برای انتقال مفاهیم عمیق دینی و مذهبی روز دنیا شود.

با شیوع کرونا، انیمیشن جزو محدود صنعت‌های هنری جهان بود که توانست به خوبی خودش را با شرایط جامعه وفق داده و متوقف نشود. بسیاری از هنرمندان سراسر دنیا به این دلیل که می‌توانستند در منزل خود به تولید اثر بپردازند، با تولید آثار امیدبخش کنار مردم بودند، البته در بین آثار راه‌یافته به بخش دینی جشنواره کمتر اثری به این موضوع پرداخته بود.

برای ارزیابی یک اثر در هیات داوران ابتدا شاخصه‌ها و سلیقه شخصی داوران اهمیت دارد و سپس اجماع داوران و سیاست‌های کلی جشنواره در مطرح می‌شود، برای ارزیابی آثار در بخش دینی جشنواره پویانمایی تهران، اهمیت محتوا بر فرم غلبه دارد یعنی محتوای فیلمنامه مهم‌ترین نقطه برای ارزیابی است و پس از محتوا، فرم و اجرای کار بررسی می‌شود. میزان تاثیرگذاری یک اثر روی مخاطب براساس آموزه‌های دینی بیشتر از دیگر ویژگی‌های یک اثر مورد بحث بود. آثاری ماندگار می‌شوند که علاوه بر تکنیک جذاب به محتوا توجه بیشتری داشته باشند و هرچه این محتوا به لایه‌های عمیق اخلاقی، انسانی و تربیتی نزدیک‌تر باشد و کمتر با صراحت لفظ و شعارگونه به ارائه محتوا بپردازد، در ذهن مخاطبان هم بیشتر تاثیر می‌گذارد از همین رو آثاری که در سطوح مختلف به ارائه محتوا پرداخته‌اند، بیشتر مورد توجه هیات داوران بودند.

در عصر حاضر ارائه مفاهیم دینی به شکل مستقیم نمی‌تواند جذابیت بصری و روایی داشته باشد و چه بسا به جای ترویج دین، مخاطب را هم از آن دور کند. اگر مفاهیم دینی عام به طور غیرمستقیم و البته شاعرانه در فضای خیال‌انگیز انیمیشن روایت شوند، بدون شک نتیجه بهتری دارد و شاهد آثار موفق در این حوزه خواهیم بود.

جشنواره پویانمایی تهران یکی از حرفه‌ای‌ترین جشنواره‌های شکل‌گرفته در ایران است. بر همین اساس داوران در

محمد رضا دوست محمدی:

جشنواره پویانمایی تهران حال هنرمندان را خوب می‌کند

انیمیشن و هنرمندان نیز تحت تاثیر این شرایط قرار گرفتند. نمی‌توانم جایگاه جشنواره را در سطح بین‌الملل قضاوت کنم، زیرا اطلاعات و احاطه کاملی نسبت به این موضوع ندارم، اما در عرصه داخلی جشنواره پویانمایی تهران فعلا در انگیزه دادن به هنرمندان حوزه انیمیشن، دیده شدن، رقابت، تبادل نظر و ارتباط برقرار کردن آن‌ها اولین رتبه را دارد و امیدوارم سال به سال بهتر هم شود.

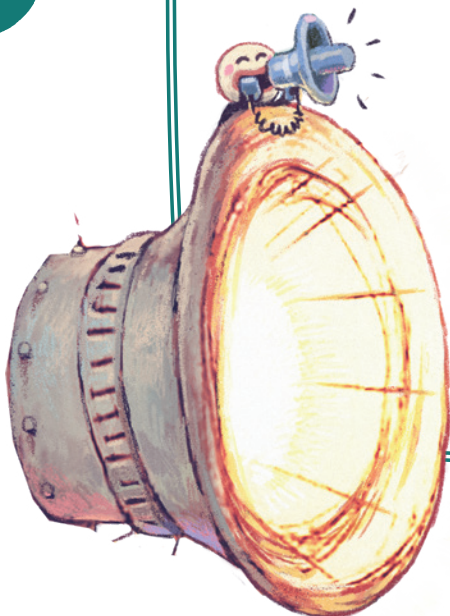
اکنون کشور ما به لحاظ شیوع ویروس کرونا در وضعیت خوبی قرار دارد، اما جامعه ما با مشکلات دیگری مانند مسائل اقتصادی مواجه است، با این حال فکر می‌کنم بهترین زمان برای برگزاری جشنواره بود. من در فضای دانشجویان هستم و می‌بینم که این رویدادها چقدر حال دانشجویان را خوب می‌کند و به آن‌ها انرژی می‌دهد و چقدر برگزاری این نوع جشنواره‌ها برای فضای هنری کشور ضروری‌ست.

به نظر من دین شامل تمام رفتار و عملکرد انسان در طول زندگی خود می‌شود و مخالفم که مفاهیم دینی را از باقی کنش‌های زندگی جدا کنیم، لذا پیشنهاد می‌دهم جشنواره پویانمایی تهران نیز در تقسیم بندی بخش‌هایش به این نکته توجه کند. اما در عین حال دوست نداشتم که همکاری خود را با این بخش قطع کنم و هر کمکی از دستم برمی‌آمد، برای داوری آثار انجام دادم. برای من دین خیلی مهم و جدی‌ترین مساله زندگی است، زیرا چیزی جز خود زندگی نیست و از این بابت امیدوارم روزی این تفکیک از جشنواره‌ها برداشته شود و به این نتیجه برسیم که درست عمل کردن در هر شرایطی عمل به مفاهیم و دستورات دین است.

در بخش انقلاب اسلامی از نظر موضوعی عموما به آثاری که به مسائل سیاسی جامعه و تاریخ انقلاب پرداخته بودند، توجه کردیم و در بخش دینی نیز بروز مناسک و مراسم دینی و تاریخ اسلام و سیره امامان و پیامبران در آثار مورد توجه قرار داشت. به لحاظ تکنیک، فرم، فیلمنامه، هماهنگی میان فرم و محتوا، اجرا و... آثار باید مانند بخش‌های دیگر بررسی می‌شدند.

کارها عموما اشکال‌های فرمی و تکنیکی داشتند و گاهی برخی اشکال‌های محتوایی مشاهده می‌شد، در نتیجه با تصمیم هیات داوران در نهایت یک اثر به نسبت باقی آثار انتخاب شد.

انیمیشن می‌تواند فضای مناسبی برای ارائه مفاهیم دینی و انقلابی باشد، اما بستگی به مخاطب دارد و اینکه چه حرفی می‌خواهیم بزنیم. همه چیز را می‌توان با انیمیشن بیان کرد، اما اینکه چه حرفی را با چه کسی و چگونه بگوییم، مهم است و اگر درست به این پرسش‌ها پاسخ دهیم، می‌توانیم یک اثر تاثیرگذار داشته باشیم. این اتفاق هم به لحاظ فضای آموزشی و هم فضای روانی و اقتصادی زندگی ما را تحت تاثیر قرار داد و به تبع آن صنعت

دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران به روایت هیات داوران دانشجویی

امیر حسن ندایی:

جشنواره دروازه‌ای برای حضور حرفه‌ای دانشجویان در انیمیشن است

حاضر درگیر آن هستیم و خیلی بهتر است که توجه به مسائل محتوایی بیشتر مورد توجه قرار بگیرد.

امیدم این است که به تدریج دانشجویان رشته انیمیشن به فضای محتوایی و مفهومی بپردازند و مطالعات خودشان را در حوزه‌های جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، فلسفه، اخلاق و حوزه‌های مربوطه افزایش دهند تا به تبع آن محتوای آثار آن‌ها هم افزایش پیدا کند. معمولاً آثار ایرانی و به ویژه دانشجویی که به جشنواره راه پیدا می‌کنند، در دوره‌های مختلف کمتر به محتوا توجه داشته‌اند و بیشتر بر فرم و تکنیک انیمیشن‌سازی متمرکز بوده‌اند. افرادی که در حوزه انیمیشن فعالیت می‌کنند باید بیشتر به مفهوم توجه کنند، زیرا توجه نداشتن به محتوا تاثیرگذاری آثار را هم کاهش می‌دهد. جشنواره پویانمایی تهران یکی از مهم‌ترین جشنواره‌های پویانمایی جهان است و در واقع جایگاه بسیار مهمی دارد و آثار باکیفیتی که به جشنواره ارسال می‌شود نشان از قدمت و اعتبار آن دارد. جشنواره برای دانشجویان انیمیشن دروازه ورود به فعالیت حرفه‌ای در حوزه انیمیشن است.

مصرف حضور در جشنواره پویانمایی تهران رزومه بسیار قابل قبولی برای فعالان حوزه انیمیشن است. اینکه یک اثر صرفاً پذیرفته شود، در یک جشنواره بین‌المللی ارزیابی و داوری شود، یک ویژگی مثبت و قابل اعتنای جهانی برای یک اثر و فیلمساز است.

تعداد آثار ارسال شده به جشنواره در مقایسه با دوره‌های پیش بیشتر بود و آثار راه‌یافته به بخش دانشجویی جشنواره هم کیفیت بهتری داشتند که نشان از پیشرفت دانشجویان در این بخش از جشنواره است. بعضی از آثار بخش دانشجویی به حدی از کیفیت بالایی از نظر فرم و محتوا برخوردار بودند که کار را برای اعضای هیات داوران سخت کرده بود و ما مجبور شدیم در انتخاب اثر برگزیده به دلیل نزدیک بودن سطح آثار، اجزای مختلف تولید اثر را یک به یک بررسی و ارزیابی کنیم تا در نهایت با معدل‌گیری به اثر برگزیده بخش دانشجویی برسیم.

آثار دانشجویی کیفیت بالایی داشتند، اثری که جایزه گرفته در مقایسه با آثاری که جایزه نگرفته‌اند، تفاوت قابل توجهی ندارد و بر اساس وظیفه‌ای که جشنواره برای معرفی اثر برگزیده دارد، نفر برتر با رعایت نکاتی معرفی می‌شود.

سختی کار داوری در مقایسه با سال‌های پیش مساله‌ای غیرعادی بود، زیرا در دوره‌های قبل‌تر این جشنواره آثار بخش دانشجویی تا این حد از کیفیت محتوایی و فرمی برخوردار نبودند.

انیمیشن در ایران یک مساله جدی دارد و آن هم مشکلات و ایرادهایی است که در آموزش انیمیشن وجود دارد. واحدهای درسی برای دانشجویان بیشتر بر محور مسائل فنی و تکنیکی است و کمتر به مسائل محتوایی و مفهومی پرداخته می‌شود. اینکه انیمیشن را صرفاً در فرم ببینیم آسیبی است که در حال

رضابهمنی:

امیدآفرینی پررنگ‌ترین موضوع در آثار بخش دانشجویی بود

که خوشبختانه در دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران هر کدام از آثار دانشجویی راه‌یافته به مرحله داوری حداقل یکی از این ویژگی‌ها را داشت.

محتوای یک اثر به دغدغه تولیدکننده آن برمی‌گردد. زمانی که تولیدکننده یک اثر دانشجو باشد، قاعدتاً دغدغه مندی هم وجود دارد، حتی با توجه به اینکه تجربه زیسته محدودی دارند. ولی اگر بخواهیم فرم و محتوا را کنار هم قرار دهیم، جذابیت آثار دانشجویی پرداختن به فرم است.

به خاطر دارم که یک اثر به مساله «تنهایی» و چند اثر به «امیدآفرینی» پرداخته بودند و پرتکرارترین موضوع در بین آثار همین امیدآفرینی بود و نوع نگاه آن‌ها به نظر من به عنوان مخاطب خوش نشست.

پروسه تولید آثار نمایشی به ویژه در حوزه انیمیشن طولانی و زمان‌بر است و هر اثر وقتی به سرانجام می‌رسد، حداقل یک سال برای تولید آن زمان صرف شده است. از آن طرف آثار دانشجویی هم که یا مستقل هستند و یا انفرادی و برای همین زمان بیشتری برای تولیدشان صرف می‌شود، پس ایده‌ها به بیش از یک سال پیش و شاید بیشتر برمی‌گردد، برای همین طبیعی است که کمتر اثری به مساله کرونا پرداخته باشد و پیش‌بینی می‌کنم آثار در دوره‌های آینده بیشتر و بهتر به مساله کرونا بپردازند.

البته برخلاف آثار نمایشی که کمتر به مساله کرونا پرداخته‌اند، شاهد این هستیم که در پایان‌نامه‌ها بیشتر و دقیق‌تر به مساله کرونا پرداخته شده است.

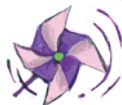

برای شناختن جایگاه اصلی هنر، طبق نظریه‌ها به حضور یک نهاد نیاز داریم و یکی از نهادهایی که در حوزه هنر مدنظر است، همین جشنواره‌های مختلفی است که به پویایی و رشد و حرکت هنر پویانمایی کمک می‌کنند و جزو ملزومات واجب یک هنر هستند.

برگزاری جشنواره‌های فرهنگی و هنری به دلیل صوتی و تصویری بودن آن‌ها مانند جشنواره پویانمایی به امکانات و ملزوماتی مانند سالن مناسب نیاز دارد که خوشبختانه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان سال‌هاست شرایط برگزاری این جشنواره را فراهم کرده است و بالغ بر ۲۰ سال است که میزبان تنها جشنواره رده اول بین‌المللی پویانمایی در ایران است.

برگزاری جشنواره باعث می‌شود که اطلاعات مخاطبان عام و خاص این حوزه نمایش افزایش پیدا کند و فعالان این حوزه شناخته شوند. هنرمند به دیده شدن نیاز دارد و این جشنواره‌ها این شرایطی را برای هنرمند فراهم می‌کنند. می‌توان به عنوان یک ایرانی به این جشنواره که توانسته در سال‌های مختلف کیفیت خود را حفظ کند، بالید.

اولین شاخصه‌ای که در مرحله اول در بررسی آثار دانشجویی مدنظر داشتم، خلاقیت و نوآوری در تولید بود. خلاقیت البته کلمه‌ای است که تعریف و تفسیرهای متعددی می‌توان از آن ارائه داد، اما تعریفی که در ذهن من است، پرداختن شجاعانه به فرم و محتوای جدید و عبور از قالب‌های مرسوم و تکراری تولید آثار است. اگر دانشجویان نگاهی جسورانه به تولید داشته باشند و پا را فراتر از قالب‌های موجود بگذارند، می‌توانند در حوزه انیمیشن حرفی برای گفتن داشته باشند، اینکه دانشجویان برای ارائه سبکی جدید که امضای خود آن‌هاست، تلاش کنند و کمتر به کپی‌برداری آثار گذشته بپردازند و در کنار آن تمام استانداردهای تولید را در فرم و محتوا رعایت کنند، برای من در ارزیابی آثار مدنظر بود

حسن زیریابی:

بخش دانشجویی مستقل ترین آثار را دارد

داشت که از تمام این ویژگی‌ها برخوردار باشد، حتی بعضی از آثار استقلال عمل خود را به دلیل تجاری‌سازی از دست داده بودند که این مساله برای دانشجو و بخش دانشجویی جشنواره پویانمایی تهران آسیب‌زننده است.

فضای دانشجویی در مقایسه با سال‌های گذشته از دغدغه‌ها و شور و هیجان دانشگاهی فاصله گرفته است، فضای دانشگاهی از نظر دغدغه‌مندی در سال‌های اخیر با افت و خیزهایی همراه بوده که این نکته به تمام ابعاد فضای دانشجویی تعمیم داده می‌شود و صرفاً به آثار راه‌یافته در بخش دانشجویی جشنواره خلاصه نمی‌شود.

در گذشته آثار دانشجویی از نظر فرم و محتوا با سایر بخش‌ها کاملاً تفاوت داشتند، احساس می‌کنم هر چه به سال‌ها و دوره‌های قبل برمی‌گردیم، شاهد آثار باکیفیت‌تر و دغدغه‌مندتری بودیم. انگار که دانشجویها در قبال محیط زندگی و جامعه خود بی‌تفاوت شده‌اند و از کنار سوژه به راحتی عبور می‌کنند.

مساله من در بررسی آثار دانشجویی در مرحله اول موضوع و محتوای آن‌ها نیست، بلکه بیشتر به نوع نگاه، دغدغه فیلمساز و فرم توجه می‌کردم و انتظار داشتم این مسائل با خلاقیت‌هایی که خاستگاه جامعه دانشجویی است، در بین آثار وجود داشته باشد. ماهیت هنر کشف یک نوع نگاه با استفاده از استانداردهای لازم در تولید یک اثر است. دانشجو جوینده دانش و علم است و هنر هم یکی از ابعاد علم است، دانشجویها باید در تولید آثار خود به جستجو و کشف نکته‌هایی که شاید به ذهن کمتر کسی خطور کند، پردازد. شاید آثار دانشجویی از نظر تکنیکی به دلیل نداشتن سرمایه آنقدر مورد استفاده نباشد، ولی همانطور که بارها گفتم و برای تاکید بیشتر عرض می‌کنم، نوع نگاه دانشجویها به مسائل است که بین دیگر آثار تفاوت ایجاد می‌کند.

تعریفی که من از فضای دانشجویی دارم، باعث می‌شود آثار را با معیار نگاه جدید و خلاقانه‌ای که به تولید محتوای نمایشی دارند، بررسی و ارزیابی کنم.

به دلیل دغدغه‌ها و استعدادهایی که دانشجویها دارند و همیشه به دنبال کشف یک فرم جدید و روشی تازه برای ارائه محتوای مدنظر خود هستند معمولاً در فضای دانشجویی شاهد اتفاقات جدیدی هستیم.

زمانی که ساخت فیلم با محوریت نظر شخصی فیلمساز صورت نگیرد و سرمایه‌گذار و تهیه‌کننده تعیین‌کننده خروجی اثر باشند، استقلال محتوایی اثر از بین می‌رود؛ استقلالی که از شاخصه‌های یک اثر دانشجویی است. فیلمساز زمانی که با یک سرمایه‌گذار فعالیت می‌کند، به ناچار درگیر یک سری آداب و ضوابط می‌شود که باید بر اساس آن‌ها به تولید اثر پردازد، یعنی نوع نگاه سفارش‌دهنده بر نوع نگاه هنرمند و فیلمساز غلبه می‌کند.

دانشجوها می‌توانند از آزادی عمل برخوردار باشند، تنها جایی که آثار، جسورانه ارائه می‌شوند و فرم‌ها و محتواها در تولید و ارائه خلاقیت دارند، آثار دانشجویی هستند. دانشجو می‌تواند برای تولید یک اثر کاملاً بر اساس سلیقه و شاخصه‌های ذهنی خود فعالیت کند.

استقلال عمل دانشجویها در بخش پایان‌نامه بیشتر از بخش آثار نمایشی و انیمیشن بود، من به عنوان داور سعی داشتم دغدغه‌های شخصی فیلمسازان را در ابتدا پیدا کنم و بر اساس نوع دغدغه‌ها و خلاقیت‌های آن‌ها آثار را مورد ارزیابی قرار دهم.

متأسفانه با وجود تمام شاخصه‌هایی که از فضای آثار دانشجویی ترسیم کردم، کمتر اثری در این دوره از جشنواره وجود

Parliament pays special attention to animation

The meeting of “Consolidation of Legislative Strategies for Animation Development in the Country” was held on Monday evening, May 30, at the 12th Tehran Animation Festival.

Musa Bayat, Head of the Office of Culture and Education Studies of the Research Center of the Islamic Consultative Assembly, Reza Mostama, Director of the Art Group of the Office of Cultural Studies and Education of the Research Center of the Islamic Consultative Assembly, Ebrahim Gholampour, Representative of the Office of Cultural Studies and Education of the Research Center of the Islamic Consultative Assembly, Fatemeh Hosseini Shakib Faculty Member of the University of Arts, Mohammad Ali Safoura Director of the Department of Cinema and Animation, Tarbiat Modares University, Ravanbakhsh Sadeghi, Member of the Board of Directors of Cinema House, Saeed Pourhosseini, Deputy Director of Children’s Network, Mehdi Khormian, Member of the Board of the Iranian Animated Filmmakers Association (ASIFA), Bahram Azimi, Filmmaker, Animator The producer was Mohammad Rahim Livani, director of the Saba Animation Center, Mir Hossein Salehi, CEO of the Animation House, and Mohammad Reza Karimi-Saremi, secretary of the Tehran Animation Festival attended this meeting. In this meeting, issues such as the precise definition of animation as a job, establishing a common foundation and center for animation, etc. were discussed.

An opportunity provided at the 12th Tehran International Animation Festival, Submit your animated character design / Toy Supervisors Illustrators Database created

The Toy Supervision Council has two special plans for animators during the 12th Tehran International Animation Festival. Azam Bozorgi, an expert in charge of the Children and Adolescents’ Intellectual Development Center, explained the programs of the Toy Council Secretariat during the festival: The first special plan is to register the animator’s designed characters and the second plan is to form an illustrator’s database at the Toy Supervision Council.

She continued: “Animators can register the characters of their works for free in the Toy Supervisory Council.” The main purpose of this registration is to protect the artists’ designs, but this character may be considered by toy manufacturers in the future to become a doll or toy. The expert in charge of the center’s production department said: “There has always been a demand from toy manufacturers that the center introduces them illustrators in the field of package design, game card design, game board, and character design, so illustrators can register their information at Kanoon Toy Supervision Council desk during Tehran Animation Festival. Bozorgi emphasized in the end: This database is launched during this festival and registrations are only available in person. Still, soon after the festival, online registrations will be possible as well on the Toy Supervision Council website.

نشریه روزانه دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران
 مدیر مسئول: محمدرضا کریمی صامی
 زیر نظر: اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل کانون پرورش
 فکری کودکان و نوجوانان
 سردبیر: نغمه دانش آشتیانی
 معاون سردبیر: مریم قربانی‌نیا
 مدیر هنری: ساجده سادات نوشایی
 طراح لوگو: حمید حمیدی
 تحریریه: زهرا نجفی، ندا زنگینه، محمد زکی زاده
 محمد کفیلی، عطیه موذن
 عکاسان: محمدحسین سلیمانی‌فرد، مهدی عبدی‌فرد، محبوبه کیانی
 بخش انگلیسی: علی شیرکرمی
 با سپاس از جامعه انیمیشن ایران

توجه ویژه مجلس به انیمیشن

نشست «هم‌اندیشی تدوین راهکارهای تقنینی توسعه پویانمایی در کشور» عصر دوشنبه ۹ خردادماه در دوازدهمین جشنواره پویانمایی تهران برگزار شد. در این نشست موسی بیات سرپرست دفتر مطالعات فرهنگ و آموزش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، رضا مستمع مدیر گروه هنر دفتر مطالعات فرهنگ و آموزش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ابراهیم غلامپور نماینده دفتر مطالعات فرهنگ و آموزش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، فاطمه حسینی‌شکب‌عضو هیات علمی دانشگاه هنر، محمدعلی صفورا مدیر گروه رشته سینما و انیمیشن دانشگاه تربیت مدرس، روانبخش صادقی عضو هیات مدیره خانه سینما، سعید پورحسینی قائم‌مقام شبکه کودک، مهدی خرمیان عضو هیات مدیره انجمن سینمایی فیلمسازان انیمیشن ایران (آسیفا)، بهرام عظیمی فیلمساز، انیماتور و تهیه‌کننده، محمدرحیم لیوانی رییس مرکز پویانمایی صبا، میرحسین صالحی مدیرعامل خانه انیمیشن و محمدرضا کریمی‌صامی دبیر جشنواره پویانمایی تهران حضور داشتند. در این جلسه محورهایی از جمله تعریف دقیق انیمیشن به عنوان یک شغل، ایجاد بنیاد و مرکز مشترک برای انیمیشن و... مطرح شد.

فرمتی که در دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران فراهم شد؛ طرح شخصیت‌های انیمیشن‌های خود را ثبت کنید/ بانک اطلاعات تصویرگران شورای نظارت بر اسباب‌بازی ایجاد شد

شورای نظارت بر اسباب‌بازی کانون در طول برگزاری دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران ۲ طرح ویژه برای انیماتورها دارد.

اعظم بزرگی کارشناس مسئول معاونت تولید کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان درباره برنامه‌های میز دبیرخانه شورای اسباب‌بازی در ایام برگزاری جشنواره توضیح داد: شورای نظارت بر اسباب‌بازی کانون در طول زمان برگزاری دوازدهمین جشنواره بین‌المللی پویانمایی تهران ۲ طرح ویژه ثبت طرح شخصیت انیماتورها و دیگری ثبت نام در بانک اطلاعاتی تصویرگران شورای نظارت بر اسباب‌بازی را اجرایی می‌کند.

او ادامه داد: انیماتورها می‌توانند طرح شخصیت‌های آثار خود را به صورت رایگان در شورای نظارت بر اسباب‌بازی ثبت کنند. هدف اصلی این ثبت حفاظت از طرح هنرمندان است اما ممکن است این شخصیت از سوی فعالان حوزه اسباب‌بازی مورد توجه قرار گیرد و در آینده تبدیل به عروسک یا اسباب‌بازی شود.

کارشناس مسئول معاونت تولید کانون بیان کرد: این مطالبه همواره از سوی فعالان حوزه اسباب‌بازی وجود داشت که کانون در حوزه طراحی جعبه‌بازی، طراحی کارت بازی، طراحی صفحه بازی و شخصیت‌ها، تصویرگرانی را به آن‌ها معرفی کند که در همین راستا تصویرگران می‌توانند در ایام برگزاری جشنواره پویانمایی تهران با مراجعه به میز شورای نظارت بر اسباب‌بازی کانون در بانک اطلاعاتی تصویرگران نام خود را ثبت کنند.

بزرگی در پایان تاکید کرد: بانک اطلاعاتی تصویرگران در این جشنواره راه‌اندازی شده است و ثبت نام فعالیت‌ها به صورت حضوری امکان‌پذیر است اما پس از پایان جشنواره پویانمایی امکان ثبت نام در سایت شورای نظارت بر اسباب‌بازی نیز فراهم می‌شود.